

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα: «Στα όρια της ανθρωπιστικής κρίσης η κατάσταση στη δομή φιλοξενίας προσφύγων της Ριτσώνας»

Η απόφαση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη και του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου για το κλείσιμο της δομής φιλοξενίας προσφύγων στον Ελαιώνα, αλλά και για τον τερματισμό λειτουργίας του Προγράμματος Στέγασης «ESTIA II», οδήγησε σε υπερσυγκέντρωση προσφύγων σε άλλες δομές φιλοξενίας, όπως αυτή της Ριτσώνας. Αποτέλεσμα αυτής της κυβερνητικής επιλογής είναι η δραματική επιδείνωση των συνθηκών στέγασης και σίτισης των φιλοξενούμενων στη Ριτσώνα, οι οποίες αγγίζουν πλέον τα όρια ανθρωπιστικής κρίσης, όπως διαπίστωσε άλλωστε και το κλιμάκιο του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ που επισκέφθηκε τη δομή στις 28/12/2022¹.

Η δομή φιλοξενίας της Ριτσώνας (Π.Ε. Βοιωτίας), αν και συνολικής δυναμικής 2.900 θέσεων, φιλοξενεί τώρα 1.657 άτομα και βρίσκεται ήδη στα λειτουργικά όρια της, καθώς έχει μόλις 123 διαθέσιμες θέσεις προς φιλοξενία, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της «Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο» (EASO). Αιτία της τεράστιας μείωσης των διαθέσιμων θέσεων, είναι ο χαρακτηρισμός πολλών οικίσκων ως ακατάλληλων, λόγω της ανύπαρκτης συντήρησης και της έλλειψης ανταλλακτικών, που τους καθιστούν μη βιώσιμους. Επίσης, σύμφωνα με πληροφορίες, καταγράφηκε πρόσφατα και σοβαρή βλάβη στο δίκτυο της αποχέτευσης της δομής, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ακόμη μία απειλή για την υγεία φιλοξενούμενων και εργαζομένων.

Επίσης, τεράστιο πρόβλημα εντοπίζεται στις συνθήκες σίτισης των φιλοξενούμενων, παρά το γεγονός πως έχουν υπογραφεί από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συμφωνίες ύψους σχεδόν μισού δισεκατομμυρίου ευρώ για τη σίτιση των προσφύγων². Συγκεκριμένα, τον Ιούλιο του 2021 το Υπουργείο προκήρυξε διαγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών παρασκευής, μεταφοράς και διανομής γευμάτων σε δομές φιλοξενίας μεταναστών και προσφύγων, στο πλαίσιο τετραετούς σχεδίου σίτισης, συνολικής αξίας 412 εκατομμυρίων ευρώ. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν τρεις κοινοπραξίες, καμία εκ των οποίων δεν προσέφερε καλύτερη τιμή ανά μερίδα από εκείνη που είχε ορίσει το Υπουργείο (6,88 ευρώ), και τελικά έγιναν αποδεκτές προσφορές με μηδενική έκπτωση, όπως αυτή της «Hellenic-Γευσήνους ΑΒΕΕ-Γευσήνους ΕΠΕ-ΕΛΑΙΤΙΣ» για το «Δεύτερο Τμήμα», εκείνο της Νότιας Ελλάδας, όπου

¹ Βλ. <https://www.syriza.gr/article/id/138415/Tmhma-Metanasteytikhs-Politikhs-kai-Prosfygikoy-SYRIZA-PS:-An-ayto-einai-anthrwpoi.html>

² Βλ. https://www.avgi.gr/koinonia/433842_giortes-horis-fagito-gia-ekatontades-prosfyges-kai-metanastes

ανήκει και η δομή της Ριτσώνας. Η συγκεκριμένη εταιρεία έχει λάβει το συνολικό ποσό των 290,5 εκατομμυρίων ευρώ (120.537.600,00 ευρώ για το «Δεύτερο Τμήμα») για την τετραετία.

Ωστόσο, δεκάδες οικογένειες που διαμένουν στη δομή φιλοξενίας της Ριτσώνας καταγγέλλουν τον αποκλεισμό τους από τη σίτιση, ενώ τις καταγγελίες επιβεβαιώνουν και εργαζόμενοι της δομής, οι οποίοι υποστηρίζουν πως, εκτός από τους απορριφθέντες από τη διαδικασία απόκτησης ασύλου, από τη σίτιση αποκλείονται και όσοι έχουν καταφέρει να αποκτήσουν άσυλο³. Συγκεκριμένα, από τους 1.657 φιλοξενούμενους, οι 800 τελούν υπό καθεστώς Διεθνούς Προστασίας, βρίσκονται εκεί για αδιευκρίνιστους λόγους και δεν σιτίζονται. Μάλιστα, από τους 800 αυτούς φιλοξενούμενους, οι 400 είναι ανήλικα παιδιά που δεν σιτίζονται, ενώ καταγράφονται και περί τις 45 μονογονεϊκές οικογένειες, καθώς και βαριά ψυχιατρικά περιστατικά, που ομοίως δεν σιτίζονται, βάσει των στοιχείων της «Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο» (EASO). Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσαν οι εκπαιδευτικοί στο κλιμάκιο του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, δύο από τα έντεκα Δημοτικά σχολεία δεν συμμετέχουν σε κανένα πρόγραμμα σίτισης.

Επιπλέον, προβλήματα εντοπίζονται και στον τομέα της ιατρικής περίθαλψης των φιλοξενούμενων, αφού μετά την αποχώρηση του Ερυθρού Σταυρού, η δομή καλύπτεται πλέον μόνο από έναν σταθμό πρώτων βοηθειών που λειτουργεί υποτυπωδώς από τον ΕΟΔΥΥ και είναι κλειστός το βράδυ. Ο θάνατος ενός 45χρονου πρόσφυγα από έμφραγμα στις 15/01/2023⁴, επαναφέρει το θέμα της έλλειψης επαρκούς υγειονομικής κάλυψης των φιλοξενούμενων. Ο άτυχος 45χρονος βρέθηκε νεκρός στο κατάλυμα του, ενώ το προηγούμενο βράδυ είχε παραπονεθεί για πόνους στο στήθος. Οι υπεύθυνοι της δομής, κάλεσαν ασθενοφόρο από την Χαλκίδα, και ο 45χρονος μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο, όπου και διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

Τέλος, επισημαίνεται ότι ο ΕΟΔΥ επιχειρεί στη δομή, με την υποστηρικτική συνεργασία του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ), για την κάλυψη φαρμακευτικών αγωγών, την πραγματοποίηση ιατρικών εξετάσεων, και μεταφορών με ταξί ή MINIVANS σε προγραμματισμένα ή μη ιατρικά ραντεβού, αλλά και με διερμηνείς, φάρμακα, εξετάσεις, μεταφορές σε υπηρεσίες ασύλου και υποστήριξη ψυχιάτρου. Επιπλέον, η Ομάδα «Protection» του ΔΟΜ που επιχειρεί επίσης στη δομή, υποστηρίζοντας LGBV περιστατικά, παρέχοντας παιδική προστασία, υποστήριξη trafficking, προμήθεια γάλακτος σε βρέφη 0-12 μηνών, συμβουλευτική Νομική Υποστήριξη, ενώ σε κοινωνικό επίπεδο, πραγματοποιεί μαθήματα αγγλικής γλώσσας στα παιδιά και διενεργεί διάφορες άλλες δραστηριότητες. Ωστόσο, υπογραμμίζεται ότι η Ομάδα θα σταματήσει τις υποστηρικτικές εργασίες της στις 20/3/2023 και οι δομές θα στερηθούν τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσφέρουν οι περίπου 300 εργαζόμενοι σε αυτήν.

³ Βλ. https://www.avgi.gr/politiki/434708_sobara-problimata-sta-oria-tis-anthropistikis-krisis-sti-domi-filoxenias-sti

⁴ Βλ. <https://www.902.gr/eidisi/koinonia/317493/nekros-prosfygas-stin-domi>

Επομένως:

Επειδή το κλείσιμο της δομής φιλοξενίας του Ελαιώνα, αλλά και ο τερματισμός του Προγράμματος Στέγασης «ESTIA II», οδήγησε σε υπερσυγκέντρωση προσφύγων σε άλλες δομές φιλοξενίας, όπως είναι αυτή της Ριτσώνας.

Επειδή η ανύπαρκτη συντήρηση και η έλλειψη ανταλλακτικών έχουν καταστήσει μη βιώσιμο σχεδόν το 50% των οικίσκων της δομής της Ριτσώνας, με αποτέλεσμα να περιορίζεται δραματικά ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων φιλοξενίας.

Επειδή 800 φιλοξενούμενοι, που τελούν υπό καθεστώς Διεθνούς Προστασίας, δεν σιτίζονται, μεταξύ των οποίων και 400 παιδιά.

Επειδή η διακοπή παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών από τον ΔΟΜ στις 20/3/2023, δημιουργεί πολλά και σοβαρά ερωτηματικά για το μέλλον της δομής.

Ερωτάται ο αρμόδιος κ. Υπουργός:

- 1) Με ποιο τρόπο θα προχωρήσει άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να καταστεί λειτουργικό και βιώσιμο το σύνολο των διαθέσιμων οικίσκων στη δομή της Ριτσώνας;**
- 2) Πώς σκοπεύει να εξασφαλίσει επαρκή σίτιση για το σύνολο των φιλοξενούμενων στη δομή;**
- 3) Ποια μέτρα θα λάβει προκειμένου το σύνολο των φιλοξενούμενων να έχει πρόσβαση σε επαρκή ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη;**
- 4) Πώς θα αντισταθμιστεί η απώλεια στις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους φιλοξενούμενους μετά την αποχώρηση του ΔΟΜ, στις 20/3/2023;**

Οι Ερωτώντες και Ερωτώσες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Ψυχογιός Γεώργιος

Αγαθοπούλου Ειρήνη Ελένη

Αδαμοπούλου Αγγελική

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλης

Γκίολας Ιωάννης

Κασιμάτη Νίνα
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Κουρουμπλής Παναγιώτης
Μάλαμα Κυριακή
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μπακαδήμα Φωτεινή
Μπαλάφας Ιωάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γεώργιος
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Ραγκούσης Ιωάννης
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σπίρτζης Χρήστος
Τζούφη Μερόπη
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης (Μίλτος)
Χρηστίδου Ραλλία